

Η ιστορία της Θήβας

Οι πόλεις στην αρχαία Ελλάδα ήταν χτισμένες σε εύφορες πεδιάδες και κοντά σε υψίπεδο (Ακρόπολη) για προστασία και όλες περικλείονταν με τείχη(εκτός της Σπάρτης).

Στη μεγάλη και εύφορη Βοιωτική πεδιάδα υπήρχαν πολλές και ανάμεσα τους ο Ορχομενός και η Θήβα, πανάρχαιες πόλεις οι οποίες απέκτησαν μεγάλη δύναμη. Εδώ ζούσαν άνθρωποι από τους Νεολιθικούς χρόνους και πέραν αυτών.

Ήταν η χώρα των αυτοχθόνων Εκτήνων, οι οποίοι και θεωρούνται οι αρχαιότεροι κάτοικοι της Βοιωτίας που γνωρίζουμε, και του ξακουστού βασιλιά τους Ωγυγού. Γύρω στα 2000 π.Χ., η περιοχή, ειδικά τα βόρεια της Βοιωτίας, κατοικείτο από τους ονομαζόμενους Μινύες, η κατα-

γωγή των οποίων ήταν η Κολχίς. Οι Μινύες έκτισαν την πόλη του Ορχομενού, η οποία έγινε αργότερα ξακουστή για τον πλούτο και τον πολιτισμό της. Ο Ορχομενός, στην αρχαϊκή εποχή, είχε υπό την κυριαρχία του μία μεγάλη περιοχή και ήταν μία από τις πρώτες πόλεις που έκοψε νομίσματα στην Ελλάδα.

Οι Μινύες επίσης ανέλαβαν την κατασκευή ενός κολοσσιαίου έργου, να αποξηράνουν και να αρδεύσουν την πεδιάδα της Κωπαΐδος, η οποία πλημμύριζε από τους ποταμούς Κηφισό και Μέλινα και φαίνεται ότι το κατόρθωσαν. Για το έργο αυτό έκτισαν ένα κανάλι 40 μέτρα πλάτος και 5 μέτρα βάθος και μήκος γύρω στα 42 χιλιόμετρα. Με το πέρασμα του χρόνου όμως έχασαν την δύναμη τους και η πολιτική κυριαρχία πέρασε στην Θήβα. Γύρω στα 1500 π.Χ., ο φημισμένος ήρωας Κάδμος, με ένα άγνωστο αριθμό Φοινίκων, ήλθε και ίδρυσε την Θήβα. Σε ένα υψίπεδο, το επονομαζόμενο αργότερα Καδμεία, έκτισε παλάτι και εισήγαγε πιθανώς την Φοινικική αλφαβητική γραφή, αν και αυτή δεν χρησιμοποιήθηκε αμέσως, αλλά αιώνες αργότερα.

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ .Ε.Δ. ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΟΥΤΟΠΙΚΟ . ΤΟ ΕΦΕΡΑΝ ΚΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΤΟ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΚΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΙΩΝΕΣ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΟΥΝ ΑΥΤΟ)

ΑΣ ΔΟΥΜΕ ΟΜΩΣ ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΙ Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ Δ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Καδμείοι: Συμβατική ονομασία του λαού που σύμφωνα με την παράδοση, με αρχηγό τον Κάδμο, κατέλαβε την Θήβα και κατέκτησε το μεγαλύτερο τμήμα της Βοιωτίας. Ο όρος χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον Ηρόδοτο (Α΄ 57).

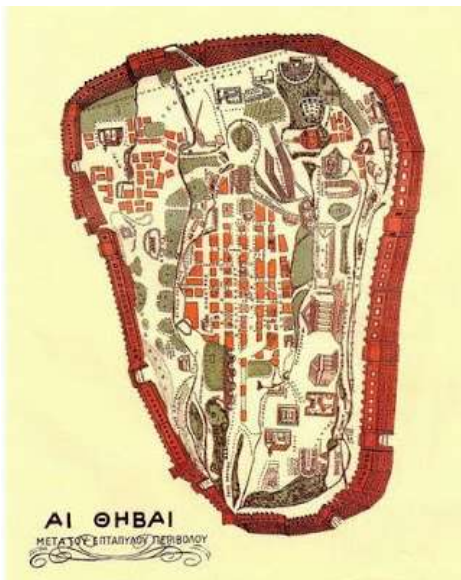
Ο Στέφανος Βυζάντιος υποστηρίζει ότι ο όρος προέρχεται από την ακρόπολη των Θηβών, που κατά την παράδοση, ίδρυσε ο Κάδμος, την Καδμεία: «...Καδμεία πόλις = Θηβών ακρόπολις, αφ' ης οι Θηβαίοι Καδμείοι και Καδμίωνες και Καδμείαι και το τείχος Καδμεία...». Πρόκειται για ένα που έφθασε στην Βοιωτία από την Ήπειρο, για το οποίο υπήρχε μέχρι πρόσφατα αρκετή σύγχυση ως προς την καταγωγή του. Πολλοί ερευνητές, παρασυρμένοι

από λανθασμένες ετυμολογίες αλλά και ασαφή χωρία αρχαίων κειμένων, θεωρούσαν τον επώνυμό τους ήρωα Κάδμο και τον λαό του, τους Φοίνικες, ως Σημίτες, φθάνοντας στο σημείο να θεωρούν ότι και το όνομα της Ευρώπης ανάγεται σε σημιτική ρίζα!

Ο καθηγητής και Ακαδημαϊκός Μ. Σακελλαρίου αντέκρουσε με πειστικά επιχειρήματα αυτές τις απόψεις και υποστήριξε ότι οι Φοίνικες του Κάδμου ήσαν ένα ελληνικό φύλο Παραθέτουμε περιληπτικά στην συνέχεια, τα σπουδαιότερα αυτών των επιχειρημάτων:

«... Το όνομα του Κάδμου δινόταν σε ένα βουνό και σε ένα ποτάμι στα σύνορα της Καρίας με την Λυδία και την Φρυγία, σε έναν βράχο στα παράλια της νότιας Ιλλυρίας και σε έναν παραπόταμο του Θυάμιδος (Καλαμά) στην Ηπειρο. Είναι επίσης γνωστό ότι οι Κρήτες των ιστορικών χρόνων χρησιμοποιούσαν την λέξη κάδμος με τρεις σημασίες: «δόρυ, λόφος, ασπίς» που όλες τους σχετίζονται με την έννοια ύψος. Ετσι μπορούμε να εξηγήσουμε γιατί το όνομα Κάδμος δόθηκε σε βουνά και σε βράχους. Το γιατί δόθηκε και σε ποτάμια προκύπτει από την ετυμολογία της λέξεως που παράγεται από την ίδια ρίζα που υπάρχει και στο ελληνικό ρήμα κέκαδμαι, κέκασμαι «εξέχω, λάμπω». Η έννοια «εξέχω» ταιριάζει με το ύψος ενώ η έννοια «λάμπω» με την αντανάκλαση του φωτός στο νερό...

... το εθνικό Φοίν-ικες έχει θέμα που απαντά στην ελληνική (φοιν-ός = βαθυκόκκινος, φοιν-ίζαι, συνώνυμο με το αιμάξαι = φόνος με αρχική σημασία αίμα) και ένα επίθημα γνωστό από άλλα εθνικά ιδιοευρωπαϊκών (αριοευρωπαϊκών) φύλων (Αίθικες, Τέμμικες, Γράϊκες ή Γραικοί, Θράϊκες ή Θράκες). Το όνομα Φοινίκη δινόταν επίσης στην Καρία και το όνομα Φοίνιξ δήλωνε βουνό και οχυρό της ίδιας χώρας, καθώς και ποτάμι της Λυκίας, όπου ποτέ δεν εισχώρησαν Σημίτες Φοίνικες. Επίσης η Φοινίκη της Ηπείρου [...πόλις παραθαλασσία και εμπορική της εν Ηπείρω Χαονίας... βρίσκεται έξω από τα όρια εξαπλώσεώς τους. Την ίδια ρίζα έχει και το εθνικό Φοινατοί που έφερε ένα Ηπειρωτικό φύλο. Το όνομα Φοίνικες επομένως δεν γεννήθηκε στα παράλια του Λιβάνου, αλλά δόθηκε από τους Έλληνες στον λαό που κατοικούσε εκεί, επειδή επιδιόταν στην βαφή υφασμάτων με ένα βαθυκόκκινο χρώμα, το «φοινόν».

Η Φοινίκη του Κάδμου δεν ήταν λοιπόν η χώρα των Σημιτών Φοινίκων, αλλά η Φοινίκη της Ηπείρου, που δεν απέχει πολύ από τον Κάδμο, τον παραπόταμο του Καλαμά (από εκεί κατάγονται οι Φοίνικες της Βοιωτίας). Οι Φοινατοί που αναφέραμε προηγουμένως, θα ήταν πιθανόν απόγονοι των Φοινίκων της Ηπείρου: τα δύο ονόματα διαφέρουν μόνον στα επιθήματα, Φοίν – ικ – ς, Φοιν – ατ – ός.

Οι ονομασίες των φυλών:

Ηλέκτρεις

Προιτίδες

Ωγύγεις ή Βόρειες

Ομολοίδες Νηίστες

Κρηνίδες Υψιστες

Στο τέλος του 13ου αιώνα π.Χ., η πόλη καταστράφηκε ολοσχερώς και αυτό επιβεβαιώνει τον μύθο "οι Επτά εναντίον των Θηβών", στον οποίο ο Αδραστος με τους Επιγόνους κατέλαβαν και κατέστρεψαν την Θήβα. Γύρω στα 1200 π.Χ., διάφορες φυλές κατεβαίνοντας από την Αρνη της Θεσσαλίας και από περιοχές γύρω από το βουνό Βόειον της Ηπείρου, κατέλαβαν την περιοχή.

ΚΑΔΜΟΣ

Αυτό το σύμπλεγμα των φυλών και πολιτισμών ήλθε σε διασταύρωση με το τοπικό πληθυσμό, δημιουργώντας τους μελλοντικούς κατοίκους της Βοιωτίας. Σε αυτήν την αρχαϊκή εποχή ανήκουν οι μύθοι και από αυτήν την περίοδο άντλησαν τα θέματα τους οι τραγικοί Αττικοί ποιητές.

Από την Οδύσσεια του Ομήρου μαθαίνουμε ότι τα δύο αδέρφια Αμφίων και Ζήθος, ήταν οι ιδρυτές της Θήβας και αυτοί έκτισαν τα μεγάλα τείχη στην πόλη, αλλά σύμφωνα με τον Απολλόδωρο και άλλους, ήταν ο Κάδμος, του οποίου την αδελφή Ευρώπη απήγαγε ο Δίας, μεταμφιεσμένος ως ταύρος, από την Αίγυπτο στην Κρήτη, όπου και γέννησε τα τρία παιδιά της, Μίνωα, Ραδάμανθο και Σαρπέδων.

Η ΕΥΡΩΠΗ Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΚΑΔΜΟΥ

Όπως ο μύθος λέει ο Κάδμος αναζητώντας την αδελφή του έφθασε στους Δελφούς, και εκεί το μαντείο του είπε να ακολουθήσει μία αγελάδα και να χτίσει μία πόλη, όταν το ζώο θα σταματήσει να ξεκουραστεί. Σύμφωνα με την παράδοση, η αγελάδα σταμάτησε στο σημείο όπου κτίστηκε αργότερα η Ακρόπολη, τα Καδμεία.

Υπάρχουν αρκετοί μύθοι γύρω από τα κατορθώματα του Κάδμου. Σκότωσε τον Δράκο (απόγονο του Αρη), ο οποίος φύλαγε την πηγή Αρεία. Η θεά Αθηνά του είπε να σπείρει τα δόντια του δράκου στην γη και

από εκεί ξεφύτρωσαν αρματωμένοι άνδρες, οι Σπαρτοί, οι οποίοι σκότωσαν ο ένας τον άλλο και επέζησαν μόνο πέντε (Χθόνιος, Εχίων, Υπερήνωρ, Πηλωρός, Ουδαίος). Από αυτούς τους πέντε προήλθαν οι αριστοκρατικές οικογένειες των Θηβών, οι οποίες ονομάζονταν Σπαρτοί.

Αμφίων - Ζήθος

Υπάρχουν επίσης μύθοι που αναφέρονται γύρω από τις τέσσερες κόρες του Κάδμου. Μία από αυτές, η Αγκάβη, παντρεύτηκε τον Εχίωνα και κατά την διάρκεια της βασιλείας του ο Θεός Διόνυσος εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα και καθιερώθηκαν οι λατρείες προς τιμήν του. Ο Κάδμος και ο φημισμένος μάντης Τειρεσίας τον αποδέχτηκαν, αλλά όχι

ο Πενθέας, ο γιος της Αγκάβης, ο οποίος αντιτάχθηκε στις άγριες τελετουργίες. Ο Διόνυσος πήρε εκδίκηση γι' αυτό με την βοήθεια της μητέρας του Αγκάβης, που μέσα σε ένα Βακχικό παροξυσμό, τον έκοψε κομμάτια και έφερε το κεφάλι του στις Θήβες.

Ο Κάδμος με την γυναίκα του αποσύρθηκαν στην Ιλλυρία. Μετά τον θάνατο του οι θεοί επέτρεψαν να εισέλθει στα απρόσιτα για τους πολλούς, Ηλύσια.

Ακολούθησε η διαδοχή των βασιλέων, Πολύδωρου, Λάβδακου και του Λαΐου, τον οποίον εκθρόνισε ο Λύκος. Ο Νυκτέας, αδελφός του Λύκου, είχε μία κόρη, την Αντιόπη, της οποίας η ομορφιά ήταν ξακουστή ανάμεσα στους Έλληνες. Ο Επωπεύς, βασιλιάς της Σικυώνος, απήγαγε την Αντιόπη και ο πατέρας της Νυκτέας συγκέντρωσε στρατό και επιτέθηκε στην Σικυώνα. Κατά την διάρκεια της μάχης, την οποίαν κέρδισαν οι Σικυώνιοι, ο Επωπεύς και Νυκτέας τραυματίστηκαν σοβαρά, ο τελευταίος μεταφέρθηκε στις Θήβες, όπου πέθανε. Πριν τον θάνατον του, ανέθεσε ως αρχιστράτηγο των Θηβών τον αδελφό του Λύκο, και τον έκανε να υποσχεθεί ότι θα συγκεντρώσει ακόμη μεγαλύτερο στρατό για να πάρει εκδίκηση και να τιμωρήσει την κόρη του, σε περίπτωση που θα την συλλάμβαναν. Ο Λύκος επιτέθηκε στην Σικυώνα, νίκησε και σκότωσε τον Επωπέα και πήρε πίσω την Αντιόπη, αλλά στον γυρισμό τους προς την Θήβα, σε ένα σπήλαιο κοντά στην πόλη Ελευθέρα, γέννησε δύο δίδυμα αγόρια, τον Αμφίονα και Ζήθο, τα οποία εγκατέλειψε εκεί. Ένας βοσκός τα βρήκε

και τα μεγάλωσε σαν τσοπάνους, χωρίς να ξέρει τίποτα για την αριστοκρατική καταγωγή τους.

Όταν η Αντιόπη επέστρεψε στην Θήβα, δεν μπόρεσε να υποφέρει τις κατηγορίες του Λύκου και την κακομεταχείριση από την σκληρή γυναίκα του, Δίρκη. Έτσι διέφυγε και βρήκε καταφύγιο στο μέρος όπου οι γιοι της ζούσαν και οι οποίοι τώρα είχαν μεγαλώσει. Η Δίρκη προσπάθησε να την φέρει πίσω, αλλά ο Αμφίων και ο Ζήθος, αναγνώρισαν ότι η Αντιόπη ήταν η μητέρα τους, και πήραν εκδίκηση για όλα αυτά που είχε υποφέρει. Σκότωσαν τον Λύκο και έδεσαν την Δίρκη στα κέρατα ενός ταύρου, που την έσερνε έως ότου πέθανε. Τα δύο αδέρφια επέστρεψαν στη Θήβα, εξόρισαν τον Λάιο και πήραν τον θρόνο. Χρησιμοποιώντας την λύρα τους, την οποία είχαν διδαχθεί από τον θεό Ερμή, άρχισαν να χτίζουν τα τείχη της Θήβας, οι δε πέτρες εκινούντο από μόνες τους, υπακούοντας στον ρυθμό του σκοπού.

Όταν ο Λάιος, βασιλιάς της Θήβας, παντρεύτηκε την Ιοκάστη, το μαντείο των Δελφών με ένα χρησμό έκανε γνωστό, ότι αν η Ιοκάστη γεννούσε παιδί αυτό θα σκότωνε τον πατέρα του. Γι' αυτό τον λόγο, όταν ο Οιδίπους γεννήθηκε, εγκαταλείφθηκε στο βουνό Κιθαιρών, όπου και βρέθηκε από βοσκούς του βασιλιά Πόλυβου της Σικυώνος, ο οποίος τον μεγάλωσε σαν δικό του παιδί. Ο Οιδίπους πηγαίνοντας στους Δελφούς για να μάθη το όνομα του πραγματικού πατέρα του, έλαβε τον χρησμό, ότι ήταν πεπρωμένο να σκοτώσει τον πατέρα του και θα ήταν καλύτερο να μην επιστρέψει στην πατρίδα του.

Οιδίπους

Φεύγοντας από τους Δελφούς, ακολούθησε τον δρόμο προς την Βοιωτία και Φωκίδα, και στο σημείο όπου διασταυρώνονταν οι δύο δρόμοι, συνάντησε τον πραγματικό του πατέρα Λάιο και μετά από φιλονικία, τον σκότωσε.

Ο Οιδίπους αργότερα έλυσε το αίνιγμα της Σφίγγας, η οποία ήταν ένα τέρας με πρόσωπο γυναίκας, πόδια και ουρά λιονταριού και φτερά, που τρομοκρατούσε την χώρα και καταβρόχχιζε όποιον δεν μπορούσε να απαντήσει σωστά. Μετά την σωστή απάντηση του Οιδίποδα, η Σφίγγα αυτοκτόνησε. Για ανταμοιβή, ο Οιδίπους έγινε βασιλιάς της Θήβας και χωρίς να το ξέρει, παντρεύτηκε την μητέρα του, βασίλισσα Ιοκάστη, η οποία αργότερα κρεμάστηκε, όταν οι θεοί της έκαναν γνωστό, ότι παντρεύτηκε τον γιο της. Ο Οιδίπους παντρεύτηκε πάλι, με την

Ευρυγανεία και απέκτησε τέσσερα παιδιά μαζί της, τον Ετεοκλή, Πολυνείκη, την Αντιγόνη και Ισμήνη. Αργότερα τυφλώθηκε και πήγε εξορία, συνοδευόμενος από την Αντιγόνη και Ισμήνη. Πέθανε στην Αθήνα, στον Κολωνό.

Ετεοκλής - Πολυνείκης

Μετά τον θάνατο του Οιδίποδα, οι δύο αδελφοί συμφώνησαν να κυβερνήσουν την Θήβα για ένα χρόνο ο καθένας, εναλλάξ. Στο τέλος του πρώτου χρόνου και ενώ ήλθε η σειρά του Πολυνείκη να πάρει τον θρόνο, ο Ετεοκλής αρνήθηκε να τον παραδώσει. Ο Πολυνείκης υποχρεώθηκε να φύγει εξόριστος και πήγε στον βασιλιά Άδραστο του Αργούς.

Κατά την άφιξη του εκεί, διαφιλονίκησε με τον Τυδέα της Αιτωλίας, έναν άλλο εξόριστο. Ο

Άδραστος αφού τους συμφιλίωσε, τους πάντρεψε με τις κόρες του, εκπληρώνοντας έτσι τον χρησμό που του είχε δοθεί, ότι θα παντρεύει τις κόρες του με ένα λιοντάρι και ένα αγριογούρουνο. Και πραγματικά οι ασπίδες των δύο εξόριστων έφεραν το έμβλημα του λιονταριού και αγριογούρουνου.

ΘΗΒΑ ΤΑΦΟΣ ΕΤΕΟΚΛΕΟΥΣ

Για να αποκαταστήσει τον Πολυνείκη στον θρόνο του, ο Άδραστος άνοιξε πόλεμο εναντίον της Θήβας. Οι επτά ηγεμόνες που έλαβαν μέρος ήταν, ο Άδραστος, Αμφιάραος, Καπανεύς, Ιππομέδων, Παρθενοπαίος, Τυδεύς και Πολυνείκης.

Με μισθοφόρους από την Αρκαδία, Μεσσηνία και άλλες πόλεις της Πελοποννήσου έκαναν εκστρατεία εναντίον των Θηβών. Εγινε μάχη κοντά στον Ισμήνιον λόφο με τους Θηβαίους, οι οποίοι είχαν την βοήθεια των Φωκαίων και Πληγαίων. Ο Άδραστος νίκησε και οι Θηβαίοι αναγκάστηκαν να κλειστούν μέσα στα τείχη. Ο Άδραστος μετά επιτέθηκε στην πόλη, και ο κάθε ένας από τους στρατηγούς του διάλεξε

μία πύλη από τις επτά πύλες της πόλης, για να πολεμήσει.

Η Θήβα ήταν σε μεγάλο κίνδυνο και πολύ πιθανόν σώθηκε από τον μάντη Τειρεσία, ο οποίος προφήτευσε στους Θηβαίους "ότι η πόλη θα σωθεί, αν ο Μενοικέος, γιος του Κρέοντος, θυσιάσει την ζωή του στον θεό Αρη". Όταν έμαθε τον χρησμό ο νέος, βγήκε έξω από τα τείχη και αυτοκτόνησε, δίνοντας την ζωή του χωρίς κανένα δισταγμό. Αυτό το γεγονός έδωσε θάρρος στους Θηβαίους και πολέμησαν με μεγάλο ενθουσιασμό.

Όταν ο Παρθενοπαίος σκοτώθηκε από τον Περικλυμένο με μία πέτρα, ο Άδραστος διέταξε τα στρατεύματα να οπισθοχωρήσουν. Ήταν η σειρά των Θηβαίων τώρα να επιτεθούν, όταν ο Ετεοκλής κάλεσε τον αδελφό του Πολυνείκη, σε μονομαχία, από το αποτέλεσμα της οποίας θα αποφασίζονταν η έκβαση του πολέμου. Δυστυχώς για τις δύο στρατιές, ο ένας σκότωσε τον άλλο και ο πόλεμος άρχισε ξανά.

Οι γιοι του Αστακού των Θηβών πολέμησαν γενναία, ο Μελάνιππος σκότωσε τον Τυδέα, ο άλλος γιος του Λήδας σκότωσε τον Ετέοκλο και ο Αμφίδικος τον Ιππόδημο.

Ο Αμφιάραος με την σειρά του, για να εκδικηθεί τον θάνατο του Τυδέα, σκότωσε τον Μελάνιππο.

Ήταν πολύ κοντά να χτυπηθεί από το δόρυ του Περικλυμένου, όταν το έδαφος άνοιξε κάτω από τα πόδια του και τον πήρε μαζί με το άρμα του και τα άλογα. Το σημείο, όπου συνέβη το γεγονός, το έδειχναν μέχρι τις ημέρες του Πausανία. Ο Αμφιάραος λατρευόταν σαν θεός στην Θήβα, τον Ωρωπό και Άργος και για πολλούς αιώνες έδινε προφητικές απαντήσεις σε ερωτήματα των ανθρώπων.

Όταν ο Αδραστος έχασε τον Αμφιάραο, "τα μάτια του στρατού του", και όλοι οι άλλοι στρατηγοί είχαν ήδη σκοτωθεί, υποχρεώθηκε να φύγει και σώθηκε χάρις στην ταχύτητα του αλόγου Αρίων, απόγονο του Ποσειδώνος.

Οι Επίγονοι

Οι Επτά επί Θήβας. Είναι θαμμένοι εδώ στην Ελευσίνα, ο Αδραστος του Αργους, ο Τυδέης της Καλυδώνος, ο Καπανεύς των Μυκηνών, ο Ιππομέδων της Τύρινθος, ο Παρθενοπαίος της Αρκαδίας, ο Πολυνείκης των Θηβών και ο Αμφιάραος του Αργους.

Δέκα χρόνια αργότερα, ο Αδραστος επέστρεψε στην Θήβα με τους γιους των σκοτωμένων στρατηγών του. Αυτοί ήταν, ο Αιγιαλεύς, γιος του Αδράστου, ο Θέρσανδρος, γιος του Πολυνείκη, Αλκμέων και Αμφίλοχος, γιοι του Αμφιάραου, Διομήδης γιος του Τυδέως, Σθένελος γιος του Καπανέως, Πρόμαχος γιος του Παρθενοπαίου και Ευρύαλος γιος του Μεκιστέου.

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΔΟΧΕΙΟ ΟΙ ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ –ΧΡΥΣΟΣ ΑΜΦΟΡΕΑΣ ΠΟΥ ΒΡΕΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΒΟΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΘΡΑΚΙΚΗΣ ΓΗΣ (ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ)

Η Αρκαδία, Μεσσηνία, Κόρινθος και Μέγαρα, βοήθησαν όλοι τους Επιγόνους. Συνάντησαν τους Θηβαίους στον ποταμό Γλίτσα και εκεί έγινε μάχη, όπου ο Θηβαϊκός στρατός έπαθε πανωλεθρία, αν και ο γιος του Ετεοκλή, Λαοδάμας, σκότωσε τον γιο του Αδράστου, Αιγιάλεο. Οι ηττημένοι Θηβαίοι οδηγήθηκαν μέσα στα τείχη, από τον Αλκμαίωνα.

Οι Θηβαίοι τότε συμβουλευτήκαν τον μάντη Τειρεσία, ο οποίος τους είπε ότι όλα είχαν χαθεί και οι Θεοί είχαν αποφασίσει. Τα λόγια του Τειρεσία εισακούστηκαν και οι Θηβαίοι δέχθηκαν να παραδώσουν την πόλη. Έφυγαν με τις γυναίκες και τα παιδιά τους υπό

την αρχηγία του Λαοδάμα, για την Ιλλυρία. Οι Επίγονοι μπήκαν στην πόλη και ανέβασαν στον θρόνο τον Θέρσανδρο, γιο του Πολυνείκη.

Ο Αδραστος, ο οποίος επαινείτο για την απαλή φωνή του και για την πειστική του ευφράδεια, χάνοντας τον γιο του, πέθανε από θλίψη, στον δρόμο της επιστροφής. Τον λάτρευαν σαν ήρωα στην Σικυώνα και στο Αργος. Οι Σικυώνιοι έκτισαν ένα Ηρώο προς τιμή του στην Δημόσια Αγορά και εξυμνούσαν τους ηρωισμούς και τα παθήματα του σε λυρικές τραγωδίες.

Η Βοιωτική Συμμαχία

Πόλεις ελεύθερες ήσαν.

1. Η Θήβα με δορυφόρους το Ακραιφνιο, Σκώλος, Γλίσας, Τευμησός, Ποτνιάς, Κνωπία, Κάλυνδα, Θεράπνες, Σχοινούς, Πετεών, Υλη, Φοινίκης, Τρόφεια, και Λάρυμνα.
2. Ο Ορχομενός με την Χαιρώνεια, Ασπληδών, Ολμωνες Υετός, Τέγυρες και Κύρτωνες.
3. Κορώνεια με Αλαλκομενές και Τιλερώσιον.
4. Αλίαρτος με Ογχηστό, Μεδεών και Ωκάλεια.
5. Κώπες.
6. Ανθηδών με Σαλγανέα (ίσως).
7. Τανάγρα με Μυκαλησσό, Φεραίς, Αρμα, Ελεών, Δήλιον, Υρία, Αυλίδα, Ειλέσιον, Οινόφυτα.
8. Θεσπιές με θίσβη, Ασκη, Κερησσός, Λεύκτρα, Εύτρηση, Νύτα, Κρεύση και Σίφες.
9. Πλαταιές με Υσίας, Ερυθραί, Σπώνος (μέχρι το 510 π.χ., οπότε συμάχησε με τους Αθηναίους, αλλά δεν την ακολούθησαν οι δορυφόροι της).
10. Λιβαδειά.

Άλλες πόλεις στα όρια Αθηνών-Θηβών που έριζαν μονίμως για αυτές, ήταν ο Ωρωπός, Πάνακλος, Οινόη και Ελευθερές. Κάθε πόλη συμμετείχε στα κοινά, με ένα πολιτικό και ένα στρατιωτικό αρχηγό, που λεγόntonταν Βοιωτάρχες, με επικεφαλής όλων τον Θηβαίο Βοιωτάρχη.

Η επιλογή κάθε Βοιωτάρχη γινόταν από την Εκκλησία του Δήμου και ήταν για ένα έτος. Παραβίαση του έτους χωρίς νέα εκλογή επέφερε την ποινή του θανάτου, για κάθε Βοιωτάρχη.

Ο Θηβαίος Βοιωτάρχης, είχε την γενική διοίκηση και μεριμνούσε για ετοιμοπόλεμες στρατιωτικές δυνάμεις, καθώς επίσης ασκούσε την εξωτερική πολιτική με συμβούλους του, τους υπόλοιπους Βοιωτάρχες, συνεργόμενους συνήθως στον ιερό χώρο της Ιτωνίου Αθηνάς, κατά τον Πausανία. την εποχή της μάχης του Δήλγισι το 424 π.χ. οι Βοιωτάρχες ήταν 13, ενώ λίγα χρόνια αργότερα, το 371 π.χ. κατά τον Διόδωρο ήταν μόνο 7.

Το έτος 308 π.Χ. στο κοινό των Βοιωτών προσχώρησαν η Χαλκίδα και η Ερέτρια.

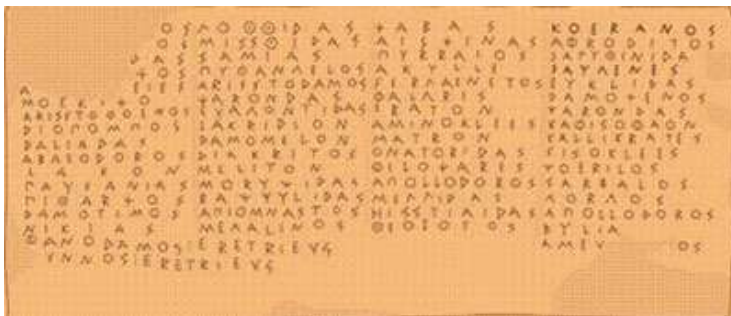
Η μάχη του Δηλίου

Κατά το έβδομο έτος του Πελοποννησιακού Πολέμου το 424/3 π.Χ., οι Αθηναίοι σχεδίασαν επίθεση από τρεις πλευρές εναντίον των Βοιωτών. Στόχος τους ήταν να αποκτήσουν μια βάση εξόρμησης στα σύνορα Αττικής-Βοιωτίας, στο Δήλιον και ταυτόχρονα να δημιουργήσουν ένα καταφύγιο για τους δημοκρατικούς Βοιωτούς. Σύμφωνα με το σχέδιο, οι δημοκρατικοί εξόριστοι του Ορχομενού και οι Φωκείς θα κατέλαβαν τη Χαιρώνεια, ο στρατηγός Δημοσθένης θα έπλεε από τη Ναύπακτο και θα κατέλαμβανε τις Σίφες, επίνειο των Θεσπιών, και ο στρατός με αρχηγό τον Ιπποκράτη θα κατέλαμβανε το Δήλιον (σημερινό Δήλεσι), επίνειο της Τανάγρας και Ιερό του Απόλλωνος Δηλίου.

Ωστόσο, το σχέδιο αυτό προδόθηκε και ναυάγησε, προτού ακόμη εφαρμοσθεί. Ο Δημοσθένης έφτασε νωρίτερα στις Σίφες, οι οποίες δεν παραδόθηκαν, και η επιχείρηση εναντίον της Χαιρώνειας δεν πραγματοποιήθηκε, διότι οι εξόριστοι δημοκρατικοί φοβήθηκαν να κινηθούν. Μόνον ο Ιπποκράτης κατέλαβε το Δήλιον, σύμφωνα με το σχέδιο.

Η αντίδραση των αρχηγών της Βοιωτικής Ομοσπονδίας υπήρξε άμεση. Εξω από το Δήλιον δόθηκε φονική μάχη, η οποία αρχικά υπήρξε αμφίροπη. Οι Αθηναίοι κατάφεραν να κυκλώσουν το αριστερό σκέλος της βοιωτικής παρατάξεως και να φονεύσουν πολλούς από τους γενναία αγωνιζόμενους Θεσπιείς, «το άνθος» της πόλεως κατά τον Θουκυδίδη. Αντίθετα, στο δεξιό σκέλος υπερίσχυσαν οι Θηβαίοι, οι οποίοι, με αρχηγό τον Βοιωτάρχη Παγώνδα, έδωσαν τελικά την οριστική τροπή στη μάχη, με αποτέλεσμα να υποστούν οι Αθηναίοι τη μεγαλύτερη, μετά από την Κορώνεια, ήττα. Ένας από τους Αθηναίους πολεμιστές που κατάφεραν να διαφύγουν σώοι από το πεδίο της μάχης ήταν και ο φιλόσοφος Σωκράτης.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΔΗΛΙΟΥ ΤΟ 424 Π.Χ. ΧΑΡΑΓΜΕΝΑ ΣΤΟ ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΒΑΘΡΟ.

Η μάχη του Δηλίου έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη της πολεμικής τακτικής, διότι σ' αυτήν εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η «λοξή φάλαγγα», την οποία τελειοποίησε πολύ αργότερα ο Επαμεινώνδας.

Οι νεκροί Βοιωτοί τάφηκαν με τιμές σε πολυάνδρια, στις Θεσπιές και την Τανάγρα : σε επιτύμβιο κυβόλιθο από γκρίζο ασβεστόλιθο, ο οποίος

θεωρείται ότι αποτελούσε τμήμα του πολυανδρίου της Τανάγρας, αναγράφονται σε τέσσερις στήλες τα ονόματα 61 Ταναγραίων και 2 Ερετριέων πεσσόντων στη μάχη (βλ. μεταγραφή της επιγραφής). Σε Ταναγραίους πολεμιστές της μάχης αποδίδονται και δύο από τις επιτύμβιες στήλες από μαύρο ασβεστόλιθο, με εγχάρακτες παραστάσεις, -του Σαυγένους και του Κοιράνου-, οι οποίες κατασκευάστηκαν σε θηβαϊκό εργαστήριο και εκτίθενται στο Μουσείο Θηβών

Η αρχαϊκή Θήβα πάντα είχε καλές σχέσεις με την Αθήνα. Αυτή ήταν η κατάσταση μέχρις ότου η Πλαταιά, μία από τις κυριότερες πόλεις της Βοιωτίας, η οποία ήταν δυσαρεστημένη με την συμμαχία, ζήτησε την προστασία από τον βασιλιά της Σπάρτης, Κλεομένη, ο οποίος αρνήθηκε και τους συμβούλευσε με πανουργία να ζητήσουν την βοήθεια των Αθηναίων. Οι Πλαταιείς, για να επιβάλλουν το αίτημα τους, διάλεξαν μία μέρα όπου δημόσιες θυσίες λάμβαναν μέρος στην Αθήνα και παρέδωσαν την πόλη σ' αυτούς. Δεν πέρασε πολύς καιρός μετά αυτό το γεγονός και η Θήβα επετέθη στην Πλαταιά.

Μία Αθηναϊκή δύναμη ξεκίνησε εναντίον της Θήβας και θα είχε αρχίσει γρήγορα η μάχη, αν η Κόρινθος δεν είχε επέμβει. Όπως και να είναι, οι όροι των διαπραγματεύσεων δεν έγιναν δεκτοί από τους Θηβαίους, οι οποίοι επιτέθηκαν στους Αθηναίους, αλλά το αποτέλεσμα ήταν καταστροφικό γι' αυτούς, χάνοντας τελείως την μάχη.

Η Θήβα μετά από αυτή την ταπείνωση, προσπάθησε να συγκεντρώσει συμμαχούς από όλα τα μέρη της Πελοποννήσου για να επιτεθεί ξανά, αλλά χωρίς να τους αναφέρει για πιο σκοπό. Όταν όλα είχαν ετοιμασθεί και ο σκοπός της αποστολής έγινε γνωστός, πολλοί από τους συμμαχούς αρνήθηκαν να πάρουν μέρος, ειδικότερα οι Κορίνθιοι που είχαν φιλικές σχέσεις τον καιρό εκείνο με την Αθήνα, απέσυραν τις δυνάμεις τους

Οι Βοιωτοί και Χαλκιδείς εισέβαλαν στην Αττική από τρία σημεία, αλλά οι Αθηναίοι επιτέθηκαν στους Βοιωτούς στα στενά του Ευρίπου, κερδίζοντας ολοκληρωτικά την μάχη. Χιλιάδες ήταν οι σκοτωμένοι και 700 Βοιωτοί πιάστηκαν αιχμάλωτοι. Την ίδια μέρα οι Αθηναίοι επιτέθηκαν στους Χαλκιδαίους στην Εύβοια και είχαν μία ακόμη μεγαλύτερη νίκη. Βοιωτοί και Χαλκιδαίοι μεταφέρθηκαν με αλυσίδες στην Αθήνα και έτσι τελείωσε ο πόλεμος.

Ιούλιο του 394 π.Χ.), είναι δύσκολο να περιγραφεί.

Η μάχη της Κορώνειας

Οι Θηβαίοι ήταν πάντοτε καλοί μαχητές, αλλά στην μάχη της Κορώνειας, η οποία έλαβε μέρος τον Αύγουστο του 394 π.Χ., απέδειξαν ότι μπορούσαν να νικήσουν ακόμη και την Σπάρτη. Ο βασιλιάς Αγησίλαος, ο οποίος είχε μόλις επιστρέψει από εκστρατεία στην Ασία, έφερε τον στρατό του στην πεδιάδα της Κορώνειας στην Βοιωτία. Από την άλλη πλευρά οι Θηβαίοι, Αθηναίοι και οι σύμμαχοι τους ήταν έτοιμοι για μάχη. Το τι επακολούθησε εκείνη την δραματική μέρα, μόνο δύο μήνες μετά την μάχη της Κορίνθου (τον

Οι δύο στρατοί ήλθαν πολύ κοντά βυθισμένοι σε απόλυτη σιωπή. Όταν πλησίασαν σε απόσταση διακοσίων μέτρων, οι Θηβαίοι επιτέθηκαν τρέχοντας με ορμή εναντίον των Σπαρτιατών, οι οποίοι άρχισαν να κινούνται όταν οι Θηβαίοι έφθασαν σε απόσταση περίπου εκατό μέτρα κοντά.

Ήταν τόσο μεγάλη η δύναμη της σύγκρουσης που τα δόρατα έσπασαν. Σπρώχνοντας με τις ασπίδες ο ένας τον άλλον δεν μπορούσαν να κάνουν χρήση άλλου όπλου παρά μόνο τα μαχαίρια τους. Και οι δύο στρατοί πολέμησαν απελπισμένα, ο βασιλιά Αγησίλαος, αν και πολλές φορές τραυματισμένος, πολεμούσε στις πρώτες γραμμές. Η μάχη τελείωσε με την νίκη των Σπαρτιατών, αν και οι Θηβαίοι επέτυχαν να σπάσουν τις Σπαρτιάτικες γραμμές και πολέμησαν ισάξια με αυτούς.

Οι Περσικοί πόλεμοι

Κατά την διάρκεια της Περσικής εισβολής, η Θήβα η οποία εκυβερνείτο από ομάδα ολιγαρχικών, Μήδισε. Μετά την ήττα των Περσών, η πόλη θα είχε καταστραφεί από τους Έλληνες, αλλά σώθηκε χάρη στην επιείκεια της Σπάρτης. Όπως και να είχαν τα πράγματα, η Θήβα τιμωρήθηκε και έχασε την ηγεμονία και ισχύ που είχε στις άλλες Βοιωτικές πόλεις.

Μερικά χρόνια αργότερα οι Σπαρτιάτες βοήθησαν και πάλι τους Θηβαίους να πάρουν την ηγεμονία της Συμμαχίας και μία καλύτερη Θήβα άρχισε να διαμορφώνεται. Μέσα σε τρεις γενναίες θα δημιουργήσει άνδρες σαν τον Επαμεινώνδα και τον Πελοπίδα.

Ο ΤΕΙΣΙΑΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΜΕΤΟΙΚΗΣΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΗΒΑ ΕΠΟΙΗΣΕ ΤΟΥΤΟ Σπαρτιατικός ζυγός

Η πόλη των Θηβών, η οποία δεν είχε πάρει σοβαρό ρόλο στον Πελοποννησιακό πόλεμο, ευδοκιμούσε, αλλά όπως γινόταν συνήθως με όλες τις Ελληνικές πόλεις υπέφερε από τις φιλονικίες των ολιγαρχικών και δημοκρατικών.

Αυτή ήταν η κατάσταση, όταν ο Λεοντιάδης, ένας επιφανής ολιγαρχικός, ζήτησε την βοήθεια του Σπαρτιατικού στρατού που είχε στρατοπεδεύσει κοντά στην Θήβα, υπό την αρχηγία του στρατηγού Φοιβίδα, το 382 π.Χ. Ο Λεοντιάδης, για να διώξει τους δημοκρατικούς από την Θήβα, πρότεινε στον στρατηγό να πάρει τα Κάδμεια, κάτι που έγινε δεκτό με προθυ-

μία.

Όλα αυτά συνέβησαν κατά την διάρκεια των εορτασμών των Θεσμοφορίων, όπου μόνο γυναίκες λάμβαναν μέρος στις τελετές προς τιμήν του ιδρυτού της πόλεως, Κάδμου, και δεν υπήρχαν άνδρες στην Ακρόπολη. Ο Φοιβίδας και ο στρατός του μπήκαν στα Κάδμεια, χωρίς να βρουν καμία αντίσταση.

Ο Ισμηνίας, ο αρχηγός των δημοκρατικών δυνάμεων δικάστηκε και εκτελέστηκε. Οι ολιγαρχικοί, με την βοήθεια της Σπαρτιατικής φρουράς, άρχισαν να κατάσχουν τις περιουσίες των δημοκρατικών και να τους εκτελούν. Πολλοί από αυτούς βρήκαν καταφύγιο στην Αθήνα. Από εκεί άρχισαν να σκέφτονται πώς να ελευθερώσουν την πόλη τους.

Στην αρχή, προσπάθησαν να πάρουν βοήθεια από την Αθήνα, αλλά γρήγορα απογοητεύθηκαν και άρχισαν να σχεδιάζουν διάφορα σενάρια για να ελευθερώσουν την Θήβα μόνοι τους. Ανάμεσα στους εξόριστους υπήρχαν πολ'λοί που ανήκαν σε πλούσιες και αριστοκρατικές οικογένειες, όπως ο Πελοπίδας, Δαμοκλείδας, Μέλλων και άλλοι. Ήταν σε συνεχή επαφή με άλλα μέλη, οι οποίοι βρισκόταν ακόμη στην Θήβα, ο πιο σπουδαίος ήταν ο Φυλλίδας, ο γραμματέας του πολέμαρχου Αρχία, και ο Χάρων. Όταν ο Φυλλίδας επισκέφθηκε την Αθήνα για κρατικές δουλειές, κανόνισε να δώσει την ευκαιρία στους εξόριστους να ενεργήσουν. Ο Χάρων θα προσέφερε το σπίτι του ως κρησφύγετο. Ο Φυλλίδας οργάνωσε ένα σύμπόσιο για τον Αρχία και τον Φίλιππο και τους υποσχέθηκε όμορφες γυναίκες για συντροφιά.

Τον Δεκέμβριο του 379 π.Χ., ο Πελοπίδας, ο Μέλλων και πέντε άλλοι σύντροφοι έφυγαν από την Αθήνα και μεταμφιεσμένοι σαν αγρότες ή κυνηγοί, μπήκαν στην πόλη των Θηβών με την δύση του ηλίου και κρύφτηκαν στο σπίτι του Χάρωνα. Μαζί με άλλους συνωμότες από την Θήβα, συγκεντρώθηκαν 48 άτομα. Ένας κατάσκοπος του Αρχία, του ανέφερε ότι ακούγονταν διαδόσεις, ότι μερικοί από τους εξόριστους ήταν στην πόλη. Ο Αρχίας κάλεσε τον Χάρωνα, για να του δώσει πληροφορίες. Ο Χάρων αν και ήταν φοβισμένος, πήγε γρήγορα στον Αρχία και από τις ερωτήσεις του κατάλαβε ότι δεν ήξερε τίποτα το συγκεκριμένο, αλλά είχε μόνο υπονοίες. Του υποσχέθηκε ότι θα ερευνήσει την υπόθεση και έφυγε.

Μετά από λίγο έφθασε ένα αγγελιοφόρος από την Αθήνα με ένα γράμμα, το οποίο φανέρωνε όλη την συνωμοσία. Ο Αρχίας, που ήταν ήδη μεθυσμένος, το πέταξε παράμερα και είτε το γνωστό "ες αύριον τα σπουδαία". Αμέσως μετά οι συνωμότες μεταμφιεσμένοι ως γυναίκες μπήκαν στο δωμάτιο και σκότωσαν τον Αρχία και τον Φίλιππο και όποιον άλλο έτυχε να είναι εκεί. Ο Φυλλίδας τότε έστειλε τον Πελοπίδα, Κηφισόδωρο και Δαμοκλείδα στο σπίτι του Λεοντιάδη. Εγινε μία σκληρή πάλη στην οποία ο Λεοντιάδης, ένας γεροδεμένος άνδρας, πλήγωσε θανάσιμα τον Κηφισόδωρο. Ο Πελοπίδας, μετά από μακρά πάλη στο στενό διάδρομο του σπιτιού, σκότωσε τον Λεοντιάδη. Με τον θάνατο και των δύο τυράννων, οι εξόριστοι από την Αθήνα επανήλθαν. Ο Επαμεινώνδας με μερικούς νέους άνδρες άνοιξαν την αποθήκη όπλων και κάλεσαν όλους τους κατοίκους να πολεμήσουν για την ελευθερία τους. Μετά από όλα αυτά, η Σπαρτιατική φρουρά των χιλίων πεντακοσίων ανδρών, έφυγε από την Θήβα και επέστρεψε στην Σπάρτη, το 378 π.Χ.

Το 375 π.Χ., κοντά στην Τέγυρα, ο Πελοπίδας με τον Θηβαϊκό Ιερό Λόχο κατατρόπωσε τον Σπαρτιατικό στρατό, αν και οι άνδρες του ήταν οι μισοί. Όταν πληροφορήθηκε ότι η Σπαρτιατική φρουρά του Ορχομενού θα επισκεπτόταν την Λοκρίδα, προσπάθησε με τον Ιερό Λόχο και μερικούς ιππείς να καταλάβει αιφνιδιαστικά τον Ορχομενό. Φθάνοντας όμως εκεί διαπίστωσε ότι υπήρχε Σπαρτιατική φρουρά στην πόλη και έτσι ματαίωσε το σχέδιο του και πήρε το δρόμο του γυρισμού. Κοντά στα Τέγυρα, κατά τύχη έπεσε πάνω στους Σπαρτιάτες που γύριζαν από την Λοκρίδα. Αν και οι άνδρες του ήταν λιγότεροι των αντιπάλων, δεν ετράπησαν σε φυγή και με την δική του εμφύχωση σε ένα στενό μονοπάτι έδωσαν μάχη και τους νίκησαν, σκοτώνοντας και του δύο Λακεδαιμόνιους αρχηγούς. Ο υπόλοιπος Σπαρτιατικός στρατός διασκορπίστηκε και ετράπη σε φυγή. Αυτό ήταν ένα ηρωικό κατόρθωμα του Πελοπίδα, λαμβάνοντας υπ' όψιν τον μικρότερο αριθμό των ανδρών του και την ανδρεία των Σπαρτιατών. Ήταν αυτή η μάχη που έδωσε πεποίθηση στους Θηβαίους να συναντήσουν τους Σπαρτιάτες με επιτυχία πάλι, τέσσερα χρόνια αργότερα στα Λεύκτρα.

Ο ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

Η μάχη στα Λεύκτρα 371 π.Χ.

Ο Ιερός Λόχος, 300 άνδρες τον αριθμό, αποτελείτο από τους πιο εξέχοντες νέους στα αθλητικά και ειδικά στην πάλη. Ήταν όλοι από αριστοκρατικές οικογένειες και ήταν διαλεγμένοι σε ζευγάρια επιστήθιων φίλων, για να κρατούν τις γραμμές του Λόχου αδιάσπαστες. Ήταν συνεχώς κάτω από εντατική εκπαίδευση και μονίμως υπό τα όπλα, με δημόσια δαπάνη.

Το 371 π.Χ., στην πεδιάδα της Λεύκτρας, οι Σπαρτιάτες νικήθηκαν ξανά από τον Θηβαϊκό Ιερό Λόχο, αυτήν την φορά όμως υπό την αρχηγία του Επαμεινώνδα.

Σε ανάμνηση της νίκης τους οι Θηβαίοι ίδρυσαν τρόπαιο στο πεδίο της μάχης. Το πεδίο της μάχης των Λεύκτρων (σε μικρή απόσταση από το σημερινό ομώνυμο χωριό) προσδιορίστηκε με ακρίβεια μετά την ανεύρεση μεγάλου μέρους του βάθρου, που ήταν κυλινδρικό, με επίστεψη διαζώματος τριγλύφων και μετοπών και πάνω σειράς στρογγυλών ασπίδων. Στη λίθινη βάση υψωνόταν χάλκινο τρόπαιο που δεν βρέθηκε, αλλά είναι γνωστό από θηβαϊκά νομίσματα (αργυρές βοιωτικές δραχμές, που κόπηκαν στο διάστημα 288-244 π. Χ. και απεικόνιζαν στρογγυλό στύλο, πάνω στον οποίο στηριζόταν πανοπλία από θώρακα, ασπίδα στρογγυλή, δόρυ και κράνος).

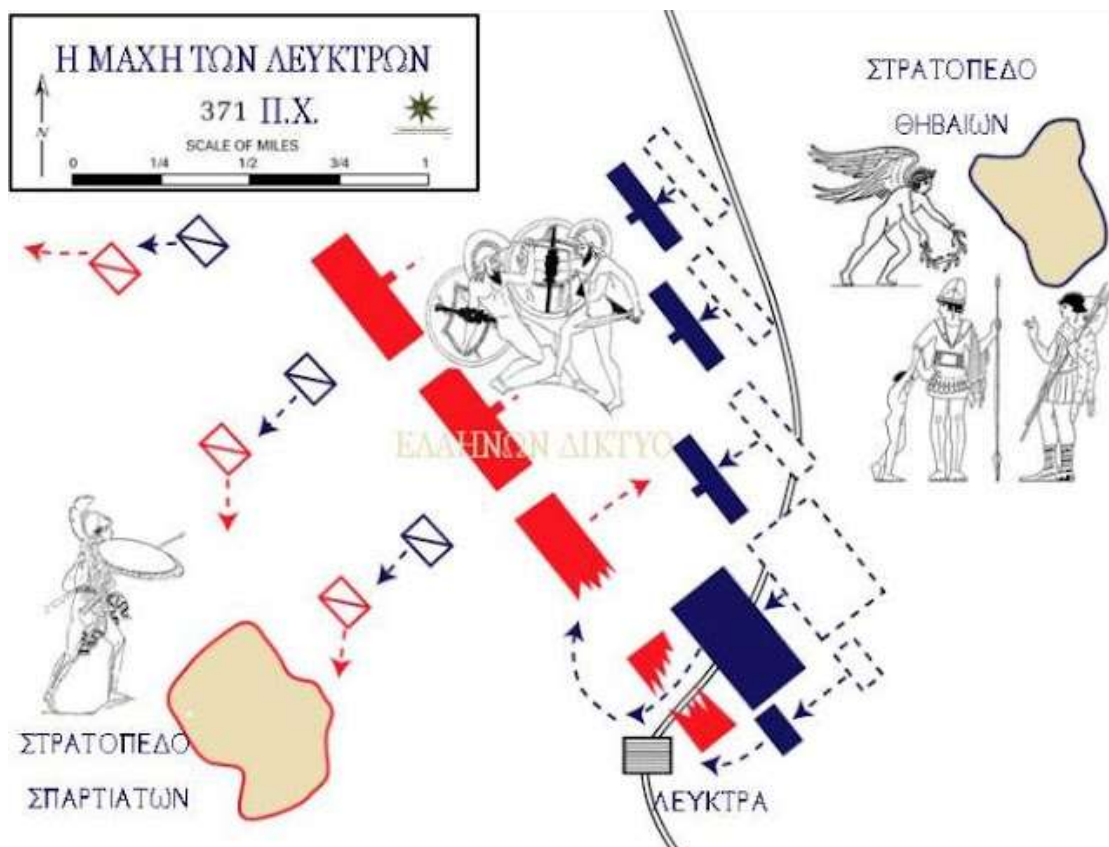
Αν και οι Θηβαϊκές δυνάμεις ήταν λιγότερες ξανά από τις Λακεδαιμόνιες, ο Επαμεινώνδας με ιδιοφυή τακτική και με την βοήθεια των πολύ καλά εκπαιδευμένων ανδρών του Ιερού Λόχου, νίκησε σε πλήρη μάχη τώρα τον αήττητο Σπαρτιατικό στρατό. Σύνταξε τους καλύτερους άνδρες του στρατού του, πενήντα άνδρες σε βάθος, απέναντι στην δεξιά πτέρυγα του αντιπάλου, την οποία κατείχαν οι Σπαρτιάτες και οι οποίοι είχαν μόνο δώδεκα άνδρες βάθος, αφήνοντας το κέντρο και την αριστερά πτέρυγα ασθενή και έδωσε διαταγή να παραμείνουν για λίγο άπρακτοι. Η μάχη ξεκίνησε με την εμπλοκή του Σπαρτιατικού και Θηβαϊκού ιππικού η οποία τελείωσε γρήγορα με την ήττα των Σπαρτιατών. Αμέσως μετά ο Πελοπίδας, επικεφαλής του Ιερού Λόχου, έπεσε επάνω στους Σπαρτιάτες με ακαταμάχητη δύναμη, αλλά οι

Σπαρτιάτες αντιστάθηκαν γενναία και στην αρχή ίσως να υπερτερούσαν. Όταν όμως οι αρχηγοί των Σπαρτιατών έπεσαν, τότε οι Σπαρτιατικές γραμμές πιάστηκαν και έσπασαν παρασύροντας τον υπόλοιπο στρατό που επέστρεψε στον καταυλισμό. Ο βασιλιάς Κλεόμβροτος της Σπάρτης και πολλοί από τους αξιωματικούς σκοτώθηκαν.

Ο ΒΑΣΙΛΕΑΣ ΚΛΕΟΜΒΡΟΤΟΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΑΧΗ

Ο υπόλοιπος στρατός δεν ενεπλάκη σε σοβαρή μάχη. Από τους 700 Σπαρτιάτες που έλαβαν μέρος στην μάχη, μόνο 300 επέζησαν. Ολόκληρη η Ελλάδα αιφνιδιάστηκε από το γεγονός, καταλαβαίνοντας ότι μία καινούργια δύναμη είχε ανέλθει. Στο Αργος, έγινε επανάσταση και ο λαός σκότωσε πολλούς από τους φίλο Σπαρτιάτες ολιγαρχικούς.

Για τις νίκες του Επαμεινώνδα στα Λεύκτρα και τη Μαντινεία οι σύγχρονοι σχολιαστές αφήνουν ανοικτό το πεδίο για την ευρηματικότητα του στρατηγού' υπάρχει όμως ένα σημείο που μοιάζει αναμφισβήτητο.

Ο Επαμεινώνδας χρωστούσε την επιτυχία του σε μια διπλή τακτική επανάσταση: την υιοθέτηση της λοξής παράταξης από τη μια μεριά και την επίθεση από την αριστερή μεριά από την άλλη.

Στα Λεύκτρα (371 π.χ.) όπου η αριθμητική του κατωτερότητα είναι σημαντική ο Επαμεινώνδας συγκεντρώνει τους καλύτερους πεζούς απέναντι από τη δεξιά πλευρά των εχθρών.

Σύμφωνα λοιπόν με τις περιγραφές του Ξενοφώντα και του Διόδωρου: "Κατά την μάχη οδήγησε τη φάλαγγα λοξά και προς τ' αριστερά". Ήταν μια πραγματική επανάσταση τακτικής εντελώς αντίθετη προς τις στρατιωτικές παραδόσεις των Ελλήνων. Γιατί πριν τον Επαμεινώνδα το δεξιό αναλάμβανε πάντοτε τον επιθετικό ρόλο.

Αυτή η διάταξη ήταν τόσο φυσιολογική μια και από αφηγήσεις αναφέρεται:

Όλοι οι στρατοί έχουν συνήθεια όταν συμβαίνει μια σύγκρουση να τραβούν προς τα δεξιά έτσι που ο καθένας από τους δυο στρατούς να πιέζει με τη δεξιά του την αριστερή μεριά του εχθρού. Αυτό συμβαίνει γιατί κάθε στρατιώτης φοβάται για τον εαυτό του και κολλάει όσο το δυνατόν περισσότερο στην ασπίδα του ανδρός που είναι δεξιά, για να καλύψει το αφύλακτο πλευρό και πιστεύει ότι όσο περισσότερο η γραμμή είναι συμπαγής τόσο περισσότερο βρίσκεται σε ασφάλεια. Βρισκόμαστε λοιπόν μπροστά σε μια παράδοση αρκετά ισχυρή που είχαν οι Έλληνες να ενεργούν επίθεση με τη δεξιά πλευρά. Η αντίληψη της δεξιάς και της αριστερής ξεκάθαρα υπογραμμισμένη στους Πυθαγόρειους χρωματίζει στην πραγματικότητα ολόκληρη την Ελληνική σκέψη στην καρδιά του 5ου αιώνα.

Στην καμπή του 5ου προς τον 4ο αιώνα η παραδοσιακή παράσταση για τη δεξιά και την αριστερή πλευρά αλλάζει μορφή.

Την ίδια εποχή ο Επαμεινώνδας αιφνιδιάζει τους αντιπάλους του περιφρονώντας τα παραδοσιακά πρωτεία που κατείχε η δεξιά πλευρά στο στρατό.

Μια επίμονη παράδοση παρουσιάζει τον Επαμεινώνδα σαν τον πολυαγαπημένο μαθητή του Πυθαγόρειου Φιλόλαου. Υπάρχει μάλιστα και μια μαρτυρία που εμφανίζει άμεσα τον Φιλόλαο σαν τον πνευματικό οδηγό του νικητή των Λεύκτρων.

Η Αρχαιότητα δεν αμφέβαλε ποτέ ότι ο πολέμαρχος και ο φιλόσοφος ήταν δυο αξεχώριστες πλευρές του Θηβαίου ήρωα

Μετά την μάχη οι Θηβαίοι έστειλαν απεσταλμένους στην Αθήνα για να ανακοινώσουν την νίκη κατά των Σπαρτιατών, αλλά οι Αθηναίοι δεν έμειναν καθόλου ευχαριστημένοι με την εξέλιξη των πραγμάτων γιατί τώρα είχαν μία καινούργια υπερδύναμη μερικά χιλιόμετρα έξω από την Αθήνα. Επίσης έστειλαν αγγελιοφόρο και στον Ιάσωνα των Φερών στην Θεσσαλία. Ο Ιάσων όταν άκουσε τα νέα απήντησε ότι θα έλθει γρήγορα στην Θήβα με τριήρεις, αλλά αντίθετα με μεγάλη ταχύτητα και περνώντας ανάμεσα από εχθρικές περιοχές έφθασε στην Βοιωτία.

Εκεί οι Θηβαίοι αρχηγοί πρότειναν να επιτεθούν στους στρατοπεδευμένους Σπαρτιάτες και τους συμμάχους τους. Ο Ιάσων και Επαμεινώνδας αρνήθηκαν και κατάφεραν να τους πείσουν να τους αφήσουν να φύγουν και έτσι οι Σπαρτιάτες σώθηκαν από μεγαλύτερη καταστροφή οι οποίοι πράγματι έφυγαν σύντομα και συναντήθηκαν στα Αιγόςθενα με τον Αρχίδαμο, ο οποίος ερχόταν για να τους βοηθήσει. Από εκεί επέστρεψαν στην Σπάρτη.

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ» ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΩΝ ΛΕΥΚΤΡΩΝ

Με την μάχη της Λεύκτρας, η ηγεμονία της Ελλάδος πέρασε από την Σπάρτη στη Θήβα, αλλά για το μικρό χρονικό διάστημα, των δέκα χρόνων. Η ηγεμονία αυτή δεν επέφερε κανένα καλό όμως αποτέλεσμα και όπως αυτή της Σπάρτης έβλαψε την Ελλάδα πολύ. Η Θήβα δεν είχε πεπειραμένους άνδρες, ούτε η οικονομία της μπορούσε να το αντέξει αυτό. Απέτυχε, το ίδιο όπως και η Σπάρτη, να ενώσει τις Ελληνικές πόλεις και να σταματήσει τον αλληλοσπαραγμό μεταξύ τους.

Έγιναν αναταραχές σε όλη την Πελοπόννησο. Οι κάτοικοι της Μαντινείας στην Αρκαδία, η οποία είχε χωριστεί σε αρκετά χωριά, κατέλαβαν την πρωτεύουσα και έφτιαξαν καινούργια τείχη. Στην Τεγέα της Αρκαδίας, οι κάτοικοι σχημάτισαν την Αρκαδική ομοσπονδία. Σε δύο χρόνια μέσα, μία πανίσχυρη ομο-

σπονδία δημιουργήθηκε, η οποία περιελάμβανε εκτός των παλαιών συμμάχων και την Φωκίδα, Λοκρίδα, Αιτωλία και Εύβοια. Μετά την μάχη στα Λεύκτρα, οι Θηβαίοι έκαναν πάλι ειρήνη με την Αθήνα και ήθελαν να καταστρέψουν τον Ορχομενό επειδή ήταν σύμμαχοι των Σπαρτιατών. Η πόλη όμως σώθηκε χάρη στην μεγάλη προσπάθεια του Επαμεινώνδα, αλλά όχι για πολύ. Μερικά χρόνια αργότερα, όταν ο Επαμεινώνδας βρισκόταν με αποστολή στο Βυζάντιο, η πόλη καταστράφηκε και όλοι οι άνδρες εκτελέστηκαν και οι υπόλοιποι πουλήθηκαν ως σκλάβοι. Αυτό ήταν ένα άλλο μεγάλο πολιτικό σφάλμα της Θήβας.

Η ΘΗΒΑΪΚΗ ΗΓΕΜΟΝΙΑ

ΣΤΗΛΗ ΜΕ ΟΝΟΜΑΤΑ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΘΗΒΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΛΕΥΚΤΡΩΝ – ΘΗΒΑ ΑΡΧ. ΜΟΥΣΕΙΟ

Εισβολή στην Λακωνία

Στην Αρκαδία, σύμμαχο της Θήβας, ο βασιλιάς Αγησίλαος της Σπάρτης κατέστρεψε τις περιοχές. Σε απάντηση, η Θήβα έστειλε στρατό υπό την αρχηγία του Επαμεινώνδα. Όταν ο Αγησίλαος έμαθε τα νέα, εγκατέλειψε την Αρκαδία και επέστρεψε στην Σπάρτη, για να την προστατεύσει.

Με τον ερχομό του στην Αρκαδία, ο Επαμεινώνδας ένωσε τις δυνάμεις του με τα άλλα μέλη της συμμαχίας, από την Αρκαδία, Αργος και Ηλεία. Ο συνολικός αριθμός των στρατιωτικών δυνάμεων ήταν γύρω στις πενήντα χιλιάδες άνδρες. Η συμμαχία προσπάθησε να πείσει τον Επαμεινώνδα, να εισβάλει στην Λακωνία, εξηγώντας του ότι υπήρχε γενική δυσαρέσκεια εναντίον της Σπάρτης και ότι πολλοί από τους Περίοικους είχαν επαναστατήσει.

Τελικά πείστηκε και το φθινόπωρο του 370 π.Χ., εισέβαλε στην Λακωνία από τέσσερα διαφορετικές σημεία βαδίζοντας προς την Σπάρτη.

Μόνο οι Αρκάδιοι συνάντησαν σοβαρή αντίσταση από τον Σπαρτιάτη Ισχόλαο στο Ιον, στην περιοχή της Σκιρίτης. Ο Ισχόλαος και οι δυνάμεις του έπεσαν μέχρι τον τελευταίο άνδρα.

Όλες οι συμμαχικές δυνάμεις συναντήθηκαν στην Σελλασία, την οποία κατέστρεψαν και έκαψαν και από εκεί βάδισαν εναντίον της Σπάρτης, η οποία σώθηκε από τον βασιλιά Αγησίλαο που είχε πάρει μία σειρά προστατευτικών μέσων για να υπερασπίσει την χωρίς τείχη πόλη.

Ο Επαμεινώνδας αναλογιζόμενος το κόστος μίας επιθέσεως κατά της Σπάρτης σε ανθρώπινες ζωές, εγκατέλειψε κάθε προσπάθεια να την καταλάβει. Από εκεί, η συμμαχία καίγοντας και λεηλατώντας τα χωριά, κατευθύνθηκε προς το λιμάνι και οπλοστάσιο της Σπάρτης, Γύθειο, το οποίο προσπάθησε να καταλάβει επί τρεις μέρες, χωρίς επιτυχία. Ο Επαμεινώνδας μετά επέστρεψε στην Αρκαδία και υπό την επίβλεψη του χτίστηκε μία καινούργια πόλη στις όχθες του ποταμού Ελλισώνα, ως πρωτεύουσα της Αρκαδικής συμμαχίας και ονομάστηκε Μεγαλόπολη. Στην Μεγαλόπολη, αντιπρόσωποι από όλες τις πόλεις της συμμαχίας θα συγκεντρώνονταν περιοδικώς για να διευθετούν τις υποθέσεις τους.

Μετά από αυτό ο Επαμεινώνδας εισέβαλε στην Μεσσηνία, για να την ελευθερώσει από τους Σπαρτιάτες. Στο μεταξύ οι Περίοικοι και Είλωτες είχαν αρχίσει ήδη να αποστατούν. Ο Επαμεινώνδας επανίδρυσε την Μεσσήνη και στους λόφους του βουνού Ιθώμη έκτισε εξαιρετικές οχυρώσεις εκτεινόμενες πέρα από έξι χιλιόμετρα, τα οποία διατηρούνται μέχρι σήμερα.

ΤΑ ΤΕΙΧΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Όλα αυτά είχαν καταστρεπτικό αποτέλεσμα για την οικονομία της Σπάρτης, η οποία έχασε την μισή περιοχή της για πάντα και δεν είχε πλέον τους ανθρώπους για να προμηθεύουν τον στρατό της.

Στο μεταξύ η Σπάρτη ζήτησε βοήθεια από την Αθήνα. Ο Ιφικράτης με Αθηναϊκό στρατό είκοσι χιλιάδων ανδρών, βάδισε προς την Αρκαδία. Ο Επαμεινώνδας μαθαίνοντας τα νέα εγκατέλειψε την Λακωνία αμέσως και βάδισε εναντίον του. Οι δύο στρατοί, αν και βρέθηκαν πολύ κοντά, δεν ενεπλάκησαν σε πλήρη μάχη. Ο Ιφικράτης, αποφασίζοντας ότι η αποστολή του για την διάσωση της Σπάρτης επέτυχε, επέστρεψε στην Αθήνα.

Ο Επαμεινώνδας γύρισε κι' αυτός πίσω στην Θήβα, όπου και πέρασε από δίκη, με την κατηγορία ότι είχε υπερβεί τον χρόνο της αποστολής του και του ότι έδειξε αδράνεια και ειρηνοφιλία. Υπερασπίστηκε τον εαυτό του με επιτυχία, αυξάνοντας περισσότερο την δημοτικότητα του.

Οι επιτεύξεις αυτής της αποστολής ήταν μεγάλες. Εξασθένησε και ταπείνωσε την Σπάρτη και συγχρόνως αύξησε την υπόληψη του στρατού του.

Επειδή ήταν απαραίτητο να επικοινωνήσει με τους συμμάχους, την άνοιξη του 369 π.Χ., ο Επαμεινώνδας προσπάθησε ξανά να εισβάλλει στην Πελοπόννησο, αλλά αυτή την φορά οι Αθηναίοι, Σπαρτιάτες και οι σύμμαχοι τους είχαν καταλάβει την γραμμή του όρους Ονεία και τις Κεγχρεές, για να τον εμποδίσουν να περάσει στην Πελοπόννησο. Ο Επαμεινώνδας όταν έφθασε προσπάθησε να τους οδηγήσει σε μάχη, αν και ο αριθμός των ανδρών του ήταν μικρότερος των αντιπάλων, αλλά δεν το πέτυχε. Στρατοπέδευσε λοιπόν και λίγες ώρες πριν να ξημερώσει τους αιφνιδίασε, επιτιθέμενος και σπάζοντας την Σπαρτιατική γραμμή και αυτή της Πελλήνης. Έτσι κατόρθωσε να εισέλθει στην Πελοπόννησο και να ενωθεί με τους συμμάχους του, τους Αρκάδες, Ηλείους και Αργείους. Η πόλη της Σικυώνος εγκατέλειψε την Σπάρτη, μετά από δημοψήφισμα των κατοίκων και δέχθηκε να εγκατασταθεί Θηβαίος αρμοστής και φρουρά στην Ακρόπολη. Το ίδιο έκανε και η Πελλήνη. Εν συνεχεία ο Θηβαϊκός στρατός και οι σύμμαχοι λεηλάτησαν τις περιοχές της Επιδαύρου και της Φλιούς και προσπάθησαν αιφνιδιαστικά να καταλάβουν την Κόρινθο, αλλά ηττήθηκαν από τον Αθηναίο στρατηγό Γαβριά, ο οποίος αντιστάθηκε με εξαιρετική επιδεξιότητα. Μετά από αυτήν την αποτυχημένη προσπάθεια, ο Θηβαϊκός στρατός επέστρεψε στην Θήβα.

Στο έτος 368 π.Χ., ο Επαμεινώνδας δεν επεχείρησε εισβολή στην Πελοπόννησο, αντ' αυτού ο Πελοπίδας με Θηβαϊκές δυνάμεις εισήλθε στην Θεσσαλία για να προασπίσει την πόλη Λάρισα που κινδύνευε από τον βασιλιά Αλέξανδρο της Μακεδονίας. Ο Πελοπίδας τον ανάγκασε να κάνει ειρήνη, και πήρε πενήντα ομήρους μαζί του για ασφάλεια, μεταξύ αυτών τον γιο του Αμύντα, Φίλιππο, τον μετέπειτα βασιλιά της Μακεδονίας και πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, και ο οποίος έμεινε στην Θήβα για αρκετά χρόνια.

Το 366 π.Χ., η Θήβα επέκτεινε τον αριθμό των πόλεων της ομοσπονδίας, με την συμμετοχή πόλεων του Κορινθιακού κόλπου και Αχαΐας, αλλά τις έχασε πάλι όταν απαιτήσε ότι οι ολιγαρχικές κυβερνήσεις τους έπρεπε να αντικατασταθούν. Αυτό ήταν μεγάλο σφάλμα που δείχνει την έλλειψη καλών πολιτικών ανδρών στην Θήβα.

Το 364 π.Χ., μετά από επίμονη εισήγηση του Επαμεινώνδα, οι Θηβαίοι κατασκεύασαν ένα μεγάλο αριθμό πολεμικών πλοίων. Ο στόλος υπό τον Επαμεινώνδα έπλευσε με κατεύθυνση τον Ελλήσποντο, όπου και κατάφερε να κερδίσει με το μέρος του το Βυζάντιο. Οικονομικές δυσκολίες και έλλειψη πείρας σε θαλάσσιες επιχειρήσεις, έβαλαν σύντομα τέλος στις φιλοδοξίες της Θήβας.

Η μάχη της Μαντινείας 362 π.Χ.

Το 363 π.Χ., με μια αιφνιδιαστική κίνηση οι Αρκάδες κατέλαβαν την Ολυμπία και κατέκλεψαν το θησαυροφυλάκιο. Πόλεμος ξέσπασε με την Ηλεία, αλλά με την επέμβαση των Θηβαίων, η Ολυμπία επεστράφη και επακολούθησε ειρήνη. Κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων, ο Θηβαίος αντιπρόσωπος προσπάθησε να συλλάβει ορισμένους αντί Θηβαϊκούς. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα η Μαντινεία και η υπόλοιπη βόρεια Αρκαδία, εκτός της Τεγέας, να πάνε με το μέρος της Σπάρτης. Η Αθήνα, που παρακολουθούσε αυτές τις κινήσεις, πήρε το μέρος της Ηλείας. Η Θήβα δεν είχε άλλη εκλογή παρά να στείλει γρήγορα τον Επαμεινώνδα με μεγάλο στρατό, ο οποίος κατευθύνθηκε προς την Μαντινεία. Στην Τεγέα, περίπου δεκαέξι χιλιόμετρα απόσταση από την Μαντινεία, ένωσε τις δυνάμεις του μαζί τους, αλλά με μία απροσδόκητη κίνηση αντί για την Μαντινεία βάδισε προς την Σπάρτη.

Σε αντίθεση με την πρώτη φορά αυτή η ενέργεια θα είχε αιφνιδιάσει τον Αγησίλαο, ο οποίος εκείνη την στιγμή βάδιζε με κυκλικό τρόπο να βοηθήσει την Μαντινεία αλλά ένας Κρητικός κατάσκοπος στο Θηβαϊκό στρατόπεδο, εξασκημένος σε τρέξιμο μεγάλων αποστάσεων, πληροφόρησε τον Αγησίλαο, ο οποίος γύρισε πίσω στην Σπάρτη. Όταν ο Επαμεινώνδας έφθασε στην Σπάρτη και έμαθε τι έγινε, γύρισε γρήγορα πίσω στην Μαντινεία, πριν να φθάσουν οι σύμμαχοι της. Φυσικά αυτός ήταν ο πραγματικός σκοπός του και όχι να επιτεθεί στην Σπάρτη. Δεν έγιναν όμως όλα σύμφωνα με το σχέδιο του γιατί εν τω μεταξύ ο Αθηναϊκός στρατός μόλις είχε φθάσει. Έτσι ο Επαμεινώνδας δεν είχε άλλη διαλογή παρά να εμπλακεί σε πλήρη μάχη. Οι δύο στρατοί συναντήθηκαν έξω από την Μαντινεία το 362 π.Χ.

Ο Θηβαϊκός στρατός, αποτελούμενος από Θηβαίους και Βοιωτούς κινήθηκε μπροστά. Ο Υπόλοιπος στρατός έμεινε πίσω σε λοξή φάλαγγα, με εξαίρεση το τμήμα του στρατού που παρέμεινε σε ψηλό έδαφος για να εμποδίσει την υπερφαλάγγιση από τον αντίπαλο. Καθώς ο στρατός κινήθηκε, ο Επαμεινώνδας γύρισε γρήγορα προς τα αριστερά και κοντά στις πλαγιές του βουνού και έδωσε την διαταγή στους άνδρες του να αφήσουν τα όπλα κάτω. Οι Σπαρτιάτες και οι Μαντινείοι νομίζοντας ότι ο Επαμεινώνδας δεν είχε σκοπό να δώσει μάχη, χαλάρωσαν τις γραμμές της διάταξης τους.

Ο Επαμεινώνδας που περίμενε ακριβώς αυτό έδωσε διαταγή για γρήγορη επίθεση. Το πελώριο Θηβαϊκό σώμα πενήντα ασπίδες σε βάθος, έπεσε πάνω στους Σπαρτιάτες, οι οποίοι αγωνίστηκαν με υπέρμετρη γενναιότητα αλλά τελικά οι γραμμές τους διαλύθηκαν φέρνοντας χάος στον υπόλοιπο στρατό.

Η μάχη είχε σχεδόν κερδισθεί, όταν ο Επαμεινώνδας έπεσε πληγωμένος από δόρυ, το οποίο διαπέρασε το στήθος του. Τον μετέφεραν σε ένα λοφίσκο, περιμένοντας την έκβαση της μάχης. Αν και η μάχη κερδίστηκε από τους Θηβαίους, ο Επαμεινώνδας πριν πεθάνει διέταξε να κάνουν ειρήνη, όταν έμαθε ότι όλοι οι έμπιστοι στρατηγοί του είχαν χαθεί στην μάχη.

ΕΦΙΠΠΟΙ ΠΟΛΕΜΙΣΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΡΑΙΦΝΙΟ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ 6^{ος} ΑΙ.Π.Χ.

Η μάχη της Χαιρώνειας 338 π.Χ.

Την 7η Αυγούστου, του έτους 338 π.Χ., οι Θηβαίοι με την σύμμαχο τους Αθήνα, συνάντησαν τον στρατό του Φιλίππου, βασιλιά της Μακεδονίας, στην Χαιρώνεια. Μετά από μακρά και σκληρή μάχη, ο Μακεδονικός στρατός βγήκε νικητής. Όλοι οι άνδρες του Ιερού Λόχου που δεν είχαν ηττηθεί μέχρι τότε σκοτώθηκαν. Όλοι ετάφησαν στο σημείο που έπεσαν και προς τιμήν τους οι Θηβαίοι έστησαν ένα πέτρινο λιοντάρι.

Το 336 π.Χ., μετά από συνεχείς διαδόσεις για τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, οι Θηβαίοι βοηθούμενοι από την Αθήνα με χρήματα και όπλα, μπήκαν στην πόλη, αλλά δεν μπόρεσαν να καταλάβουν τα Κάδμεια. Αμέσως συγκάλεσαν γενικό συμβούλιο και μίλησαν να ελευθερώσουν την πόλη, όπως το είχε επιτύχει ο Πελοπίδας πενήντα χρόνια πριν. Οι κάτοικοι δέχθηκαν και έκαναν ψήφισμα στο ο-

ποίο απεφάσισαν την ανεξαρτησία της Θήβας. Προσπάθειες όμως για να εκδιώξουν την φρουρά απέτυχαν. Εστειλαν επίσης πρέσβεις στην Αρκαδία και άλλες πόλεις και τους κάλεσαν να ενωθούν μαζί τους. Δυστυχώς όμως γι' αυτούς, καμία άλλη δεν δέχθηκε.

Κατά την διάρκεια όλων αυτών, Ο Αλέξανδρος ήταν στην Ιλλυρία. Με αστραπιαία ταχύτητα, έφθασε στην Θήβα, αλλά δεν επιτέθηκε στην πόλη αμέσως, ελπίζοντας ότι θα παραδοθούν. Έκανε προκήρυξη στους Θηβαίους να παραδώσουν τους δύο αρχηγούς τους και αυτός θα έδινε χάρη στους υπόλοιπους. Οι Θηβαίοι με την σειρά τους, απαίτησαν να τους παραδώσει τους στρατηγούς Αντίπατρο και Φιλώτα, για εγγύηση.

Μετά από αυτά, ο Αλέξανδρος περικύκλωσε την πόλη με λιθοβολητικές μηχανές και ήταν έτοιμος να επιτεθεί, αλλά ακόμη περίμενε μήπως και αλλάξουν γνώμη. Μετά όμως από λογομαχίες Θηβαίων, οι οποίοι βρισκόταν έξω από τα τείχη μπροστά στην πύλη έτοιμοι να υπερασπισθούν την πόλη τους, και των ανδρών του στρατηγού Πέρδικα, η μάχη άναψε. Οι Θηβαίοι πολέμησαν γενναία, αλλά αναγκάστηκαν τελικά να επιστρέψουν μέσα στα τείχη. Οι Μακεδόνες όρμησαν θυελλωδώς στην πόλη, σκοτώνοντας περισσότερους από έξη χιλιάδες. Τριάντα χιλιάδες πουλήθηκαν δούλοι. Η Μακεδονική απώλεια ήταν πεντακόσιοι άνδρες. Η πόλη λεηλατήθηκε και κάηκε, εκτός από τους ναούς και το σπίτι του Πίνδαρου. Είκοσι χρόνια αργότερα, το 316 π.Χ., ο Κάσσανδρος ξανάχτισε την πόλη, η οποία όμως δεν έπαιξε μεγάλο ρόλο αυτή την φορά στις υποθέσεις της Ελλάδος.

Ελληνιστικοί χρόνοι

Το 290 π.Χ., η Θήβα κατελήφθη όπως και πολλές άλλες πόλεις από τον Δημήτριο Πολιορκητή της Μακεδονίας.

Για άλλη μία φορά η Θήβα καταστράφηκε από τον Σούλα, το 86 μ.Χ., επειδή πήγε με το μέρος του Μιθριδάτη στον πόλεμο εναντίον της Ρώμης. Η μισή από την περιοχή της δόθηκε στους Δελφούς ως αποζημίωση για την λεηλασία του μαντείου.

Το 248 μ.Χ., καθώς και το 396 μ.Χ., η Θήβα κατελήφθη από τους Γότθους και ήλθε σε νέα ακμή κατά την διάρκεια του μεσαίωνα. Τον 9ον αιώνα μ.Χ., η Θήβα έγινε η πρωτεύουσα της Βυζαντινής Ελλάδος και κέντρο παραγωγής μεταξιού, το οποίο λίγο αργότερα εισήγαγαν στην Ευρώπη.

Το 1040 μ.Χ., οι Βούλγαροι μετά από σκληρή μάχη κατέλαβαν την πόλη και το 1146 μ.Χ. λεηλατήθηκε από τους Νορμανδούς της Σικελίας.

Ξανά το 1205 μ.Χ. η πόλη κατελήφθη από τον Μπονιφάση του Μονφεράτ, ο οποίος την παρέδωσε στον Όττο ντε λα Ρότσε. Τελικά, κατά την διάρκεια της Τουρκικής κατοχής, η Θήβα μετατράπηκε σε χωριό.

Ξαναβρίσκοντας τον εαυτό της μετά από δύο σεισμούς, το 1853 and 1893 μ.Χ., η Θήβα σήμερα είναι μία μοντέρνα πόλη.

Το Παλάτι του Κάδμου

Η τοιχογραφία ανευρέθη στο Μυκηναϊκό παλάτι του Κάδμου, των Θηβών. 14ου - 13ου αιώνα π.Χ.

